Pasienters erfaringer fra å våkne opp på intensiv etter selvmordsforsøk

AINA E HELME,
INTENSIVSYKEPLEIER OG STIPENDIAT,
AKUTTMEDISINSK AVDELING OUS

UNIVERSITY OF OSLO
OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS

Dagens framlegg: **Død eller levende**

Litt om selvmord

Om å være pasient i somatisk avdeling etter selvmordsforøk

Å møte en utsatt pasientgruppe i somatikken

Kliniske implikasjoner

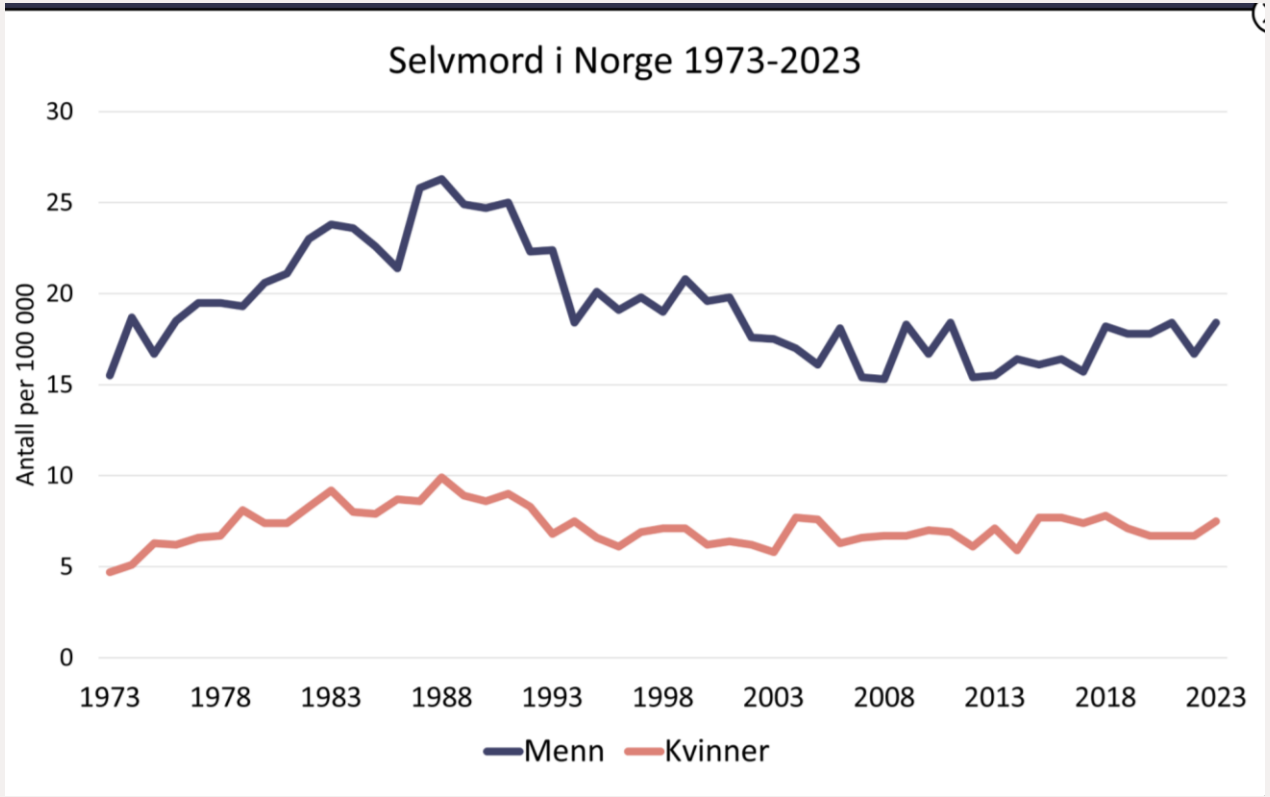
Avslutning

Bakgrunn

- 150-200 selvmordsforsøk innlagt på intensiv på oslosykehusene årlig
- 800000 i verden
- Selvmord
- Selvmordsforsøk
- Pasientprofil
- De alvorligste selvmordsforsøkene havner på intensivavdelingene

Selvmord i Norge-

Akuttmedisinsk avdeling Ullevål

Doktorgrad

Å være innlagt på intensiv etter et selvmordsforsøk

Fysiske og psykiske symptomer

Håpløshet

Erfaringer om omsorg,innleggelse, møter og tiden etterpå

Behandlingen starter på Intensiv

- Lindring av plager, fysisk og psykisk
- Hjelp med praktiske problemer (økonomi, bolig etc)
- Hjelp til å møte familie og venner etter selvmordsforsøket
- Tillitsforhold til behandlere, som vil bli viktig for om pasienten takker ja til videre behandling og følger opp denne

Prosedyrer og smerte

-Smertefull behandling!!

Medisinsk utstyr, kanyler

-Mye smerte de må leve videre med, spes pasienter med voldelige metoder

-Mørbanka

-Reparasjonsprosess fortsatt i krise

-Møte familien

Resultater fra intervjuer

«Halvt i live – en kamp for å finne fotfeste i virkeligheten midt i følelsesmessig kaos»

- «En bro til menneskelighet – gjennom medfølelse og små, omsorgsfulle handlinger»

UPUBLISERTE DATA

En smak på det som er bra i livet

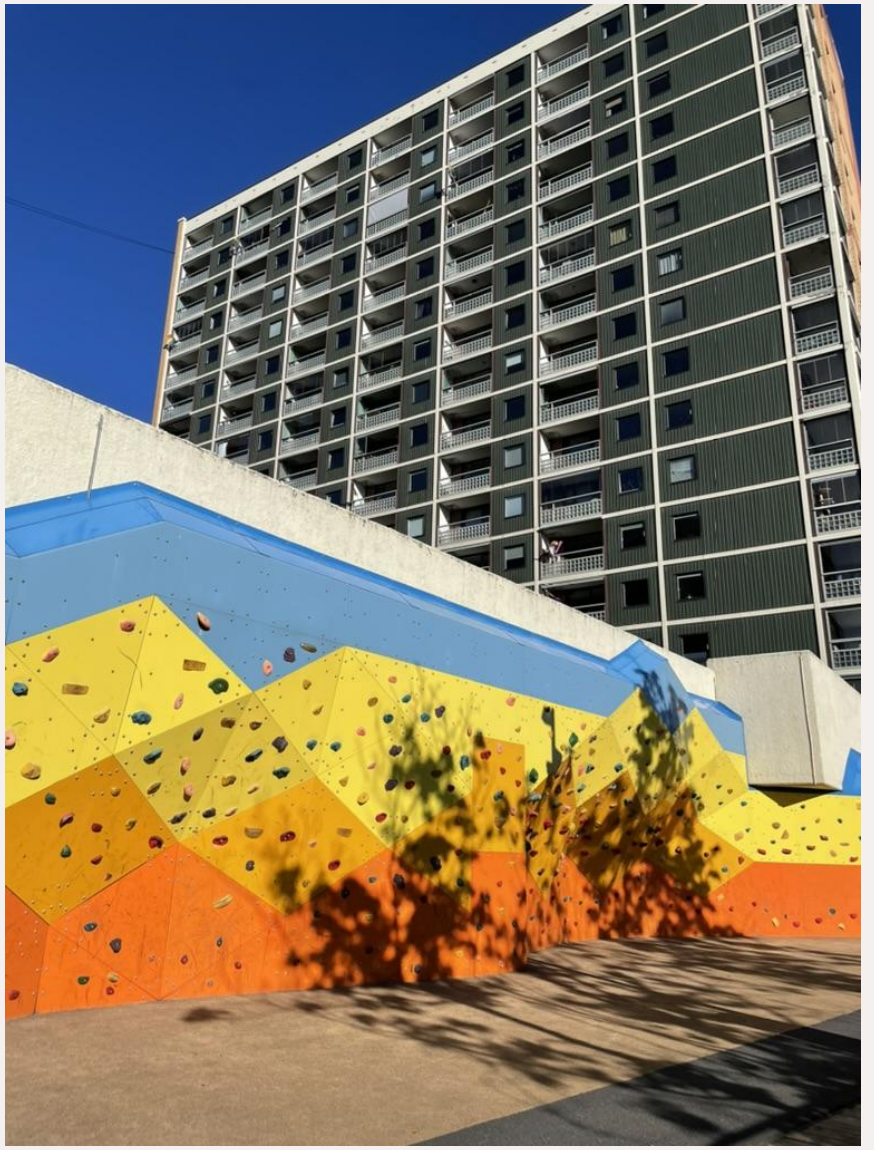
- «Og når hun forsto, så vet jeg da er det håp, altså, ja..Det gir deg en smak på det gode, det varme i livet på en måte? Eller en slags, minner deg på ting som er fint? Hun tok vekk det negative og hentet frem de små positive tingene. Og snudde ting fra negativt til positivt» Chris, 35

- "med at de gikk ut av rollen som sykepleiere, som han presten som har jobbet 33 år i fengselet. Han var pappa selv. De gikk ut av rollen som arbeidere og inn i en sånn mor og fars figur rolle for å sette det litt sånn i perspektiv da.» Chris,35

Småprat

- ".. jeg synes det er veldig hyggelig å bare prate generelt.» Liz,21
- "Jeg lå på intensiven over noen dager i hvert fall en gang. Og det var nesten tyst. Hele tiden, og dagene ble veldig lange. Og det hjalp jo ikke meg mer, med å ville være på sykehuset, sånn som de anbefalte.» Liz

Direkte spørsmål

- **«Nei det er ikke så lett å bare komme du forresten så forsøkte jeg å ta livet mitt …»** Lena,28
- **"Men, snakk med meg, liksom. Hør på hva jeg har å si, i stedet for bare å sette en sikkerhetsvakt med meg, liksom.»** Alex,19

Emosjonellt kaos

- «Man føler seg mislykka. For da har man overlevd igjen.» Alex.19
- «På intensiv følte jeg meg usikker og litt redd også, ikke sant at da er det lett å bli sint ja det er at jeg bare ville slippe rett og slett. Hvorfor våkne? Husker noen de dagene etterpå etter å komme i en var veldig sliten akkurat som i bakrus sånn sett..» Tom,45
- «Nei, følte meg mest som sånn en taper egentlig, mest som, en dum taper som hadde gjort dette her, og overlevd.» Lydia, 38

Hva ønsker pasientene?

- Det er viktig å bli spurt direkte om suicidalitet, sette seg ned, gjøre seg tilgjengelig for samtale
- Småprat er viktig, si hei, smile, det er ikke mye som skal til
- Viktig at de ansatte tar av seg maska, være ekte
- Sårbar for avvisning, små ting kan virke avvisende for pasientene

Symptomer på intensiv

Symptom	Forekomst på ICU(%)	Forekomst på 3 mnd.(%)	Forandring	Ubehag påICU (mean*)	Ubehag på 3mnd (mean)	Forandring
Tristhet	83	86	↑	8.2	5.6	↓
Angst	57	72	↑	7.3	6.0	↓
Tretthet/ Fatigue	92	55	↓	6.9	7.2	≈
Smerte	52	53	≈	6.8	7.2	≈
Tungpust	45	45	≈	6.6	7.0	≈

UPUBLISERTE DATA

*Mean 1-10

Utfordringer for oss som helsepersonell

- Lite kunnskap
- “Lov” å si at vi ikke er interessett I psykiatri
- Vanskelig å forholde seg til
- Avmakt

Glad for å ha overlevd- men lengter fortsatt etter døden

Takk!!

ainaeven@gmail.com

aieven@ous-hf.no

Tel 41046673.

Takk Akuttmedisin Ullevål, OUS

Mine fantastike veiledere:

Mari Asphjell Bjørnaas, OUS

Tone Rustøen, UIO, OUS

Kristin Hofsø, OUS

Tine K Grimholt, OUS, VID

Julia Hagen , NTNU samfunnsforsk

Bildene på presentasjonen er private

